

Schelling, P. van der. 1749. "Aanteekeningen van Het Voorgevallene Te Rotterdam, Tijdens de Verkiezingen van Z.D.H, Tot Stadhouders En de Voorgestelde Afschaffing Der Pachten, 1747-1749, Door P. van Der Schelling." Rotterdam. 33.01 Handschriftenverzameling 1597. Stadsarchief Rotterdam.

36

Bergen op den Zoom is den 15 juli 1747 berend en den 18 d^o
op donderdag beschooten

Het schieten is zoo heevig geweest dat ik op den hoogen
dyke door de boompjes en langs het nieuwe Werk wandelen
de het zelve zeer dikwyls onderscheidenlyk nevens anderen gehoord heb gelyk ook op het oude hoofd
in des zelfs poort jaa eens voor het Prinsen Hof en in de Schouw
en aan Beukelsdyk op Walenburg enz.

Eenige dagen voor het overgaan kreeg men telkens goede tyding,
en dat Bergen buiten gevaar en onwinbaar was. het geen
ik my nooit konde verbeelden.

Vrydag voor de overgaave liep er een gerugt dat Bergen over was
dat weinig ingang vond

Zondags morgens vroeg, en voor en onder kerktyd kwamen ver
scheide tydingen. Een soldaat zei dat hy in de stad zien vegten
en tot de enkels in het bloed getrapt had. Een Substituut Sekre
taris van Bergen by Bosveld in den Houwtuin aangekomen verhael
de dat hy de Franschen in de stad had vegtende gezien op de markt
tegen de onzen en toen was ontvlugt

Twee mineurs my ontmoetende zittend te meten by de mosseltrap zeiden
my dat Bergen over was dat zy de Franschen door de Bos
poort gekomen in eenige straaten gezien en zig op de vlugt
begeven hadden.

Andere passagiers verhaalden dat zy de kinderen op de bajonet
gestooken, en alles vermoord hadden

De schipper van Thole zei my, dat hy zaterdag middag ten 4 uren
van Berge was gevaren, en een Majoor, en andere gekwetsten inhad
die hunne kwetsuuren in Bergen van de Franschen gekreegen hadden
en dat gansch Thole in verslagenheid was wegens het overgaan
van Bergen. Deeze wierd veragt en niet gehoord: Daar

was zei men een Officier of kaptein van t Regiment van Burmannia
gepasseerd naar zyn post in Bergen die tegen den Meester van het
nieuw hospitaal zou gezegd hebben, dat hy gisteren te 12 uren
uit Berge zou gegaan zyn en dat de Lunette Zeelandia stor

menderhand was ingenomen en dat hy die tyding in den
Haag gebragt had. De vroedschap H D Groot had een brief dat zyn vader
Drost van Bergen vrydag avond in Tholen aan de roode loop overleden was zonder dat er van het
overgaan van Bergen iet gerept was wegens den voors officier.

Ik verbeelde my dat dit wegens den voors officier kwaalijk kon verstaan en zyn uitgang
eergistere geschied, zyn uit politye gedaan. Immers dat dit niet kon opweegen

zoo veele genoegzaam eenparige getuigen ja een die zeide
dat hy op den aanval der vyanden op de markt in den drang
hen vlugt zyn hoed verlooren had, een schipper die zeide
dat hy over palysaden geklommen een gragt overgezwommen
en zoo ontkomen was, welke deeze tyding al vroeg morgens
aan Burgem^r N. Teilingen mede gedeeld had.

Egter om de ongeloovigh. en meenigvuldige tegenspraak
zegt ik deeze strydige gerugten over een te brengen met
daar by te verbeelden dat in t gevegt veelen konden gevlugt
en de Franschen daar na by secours gerepousseerd zyn

Na den middag na 5 uren hoorde van schipper Vonk
confermatie, dat Bergen over was
En van Del Tombe dat zijn Hoogheid op de trap vanden Raad
van Staaten zulks zou verklaard hebben, daar dat het garnizoen
zig na den ouden Bos geretireerd had
Als ook door den zoon vande Pril uit den Haag gereden die zeide
dat van t regiment van Matta maar 12 of 14 man waren
overgebleven en van een ander... ontrent even veel

37

Sedert zyn de byzonderheden in Couranten, enz. vermeld,
die ik zal voorby gaan. te meer omdat ze in veele omstandig-
heden zeer veel van elkanderen verschillen
Alleen zal ik melden 't geen ik in de schuit naar den
Haag vaarende van een Officier verstaan heb.